Anul Nr. 9

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUCUREȘTI
Str. Popa Petre No. 42 Etaj II
Telefon 2.33.55

ÎNVIEREA

8 pagini 3 Lei

DUMINICĂ 27 OCTOMBRIE 1940

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 150 lei pe an
Pentru autorități 1000 lei pe an

SĂPTĂMÂNAL DE POLITICA ȘI CULTURĂ ROMÂNEASCĂ

Inscris la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub No. 89/940

VIRTUȚILE CINSTEI, STATUL NAȚIONAL ȘI OMUL NOU

CONDIȚIILE STATULUI NAȚIONAL

de TOMA VLĂDESCU

Am stat mult și am fi vrut parcă să evităm cuvântul: virtuțile cinstei! Ne e teamă ca tinerii de azi, pentru cari am vrea cu deosebire să scriem, să nu ne creadă excesiv de bătrâni și glasul nostru să nu li se pară că vine dintr'un fel de lume destul de antipatică, destul de uscată și veche pentru care ei n'ar mai putea să aibă firește decât desgust... Dar aș vrea să le spun că, din toate astea, nu e nimic! Cred aproape și am, oarecum, vârsta celor mai mulți cântre ei, și dacă anii mai trec — ei nu se opresc pentru nimeni! — există totuș undeva, ascunsă, o inimă pe care n'ar isbuti s'o altereze nimic. Depărtatele zile, atâta de vii, atât de prezente totuș, când acum zece ani aproape, alături de alți camarazi de scris, aruncam peste o fără fierbinte cele dintâi îndemnuri care trebuiau să inițieze o luptă, — zilele astea au rămas pentru mine aceleași... Aceiaș foc care agită mediocrele noastre puteri și toată materia care stoarce — focul artiș — aceiaș fluviu de viață, căsicând ar trebui astfel să se trădeze mai bine nu știu ce incorupti-bile tipare din care am pornit, peste care s'au aprins atâtea din pasiunile noastre, intacte forme de viață care poartă în ele toată ferocitea și toate sensurile Duratei, ca acele superbe lucruri, inalte, pe care nu le schimbă nimic: herrlich wie am ersten Tag cum le strigă subt bolți de lumină Arhanghelul Raphael în Prologul din Faust.

Nu așa-dar de bătrânețe, e vorba! Cine își poate găsi rostul lui de viață în concertul simplu al acestor perfecte adevăruri și al acestor inalte bunuri spirituale, acela nu mai îmbătrânește ușor, poate nu mai îmbătrânește deloc, — și noi, în viața noastră, alte lucruri nu am iubit! Știm destui contemporani de altfel, știm mai ales pe unul pe care nicio vârstă nu l-a convins să fie bătrân!

Dece atunci, vorbind de cinste, de virtuțile ei, ne temem să nu fim „bătrâni", să nu părem cei puțin altfel decât aș cum suntem, — și dece acum când vrem să enunțăm condițiile morale, psihologice aș zice, ale unui Stat național, cuvântul acesta al cinstei pare să aducă nu știu ce accent grecoi, puțin burghez și vetust, ca un invitat pe care protocolul nu-l uită niciodată desigur, dar care nu mai puțin plictisește cu aparițiile lui obosită o sală de bal...

Cinstea, — dar nu mi s'a spus totdeauna ? N'am vorbit tot timpul de ea ? Și acum — să începem oare din nou ? Și atunci... să nu se fi schimbat poate nimic ? Acesta, ar fi sentimentul care se naște, de el ne-a fost teamă — această „bătrânețe", atâta de aparentă totuși și acest conformism care s'ar părea că vine să încurce vertiginoasele cascade ale Tinereței de azi...

Și apoi oamenii complicați ar mai ști să ne întrebe : „dar oare totul să fie numai atât ? „Acesta e Statul național" ? Și „omul de treabă" să fie soluția universală — să fie remediul unic, să ajungă el, numai cu „cinstea" lui, pentru atâtea dificultăți și pentru atâtea „probleme" pe care le implică acest greoi aparat care se cheamă Statul ?

*

Dar de **omul statului național**, de el cu siguranță ne-am ocupat mai puțin... Am arătat cum trebue să fie Statul acesta, care sunt rosturile, formele lui. — dar omul care-l administrează și care-l conduce, condițiile morale așa dar ale acestui stat n'au avut cum să ne preocupe prea mult, și până în ceasul acesta nu ni s'a părut atâta de actual să le spunem.. Rândul lor însă a venit acum. Aceste condiții ale unei vieți naționale, aceste raporturi care ne vin prea multă lume să ne învețe acum, iar atâți doctori care se oferă, cu fișele lor oboșite, și în colțul buzei cu atât scepticism, să-și păstreze neliniștea pentru ei, să știe mai ales că nicio primejdie nouă nu mai amenință astăzi atâta dezastru pe care ei l-au făcut — și că, pe de altă parte, în ce ne privește, avem bibliotecile noastre, mai sărace poate, dar fără îndoială mai adevărate decât ale lor!

*

Omul statului național

Noi ne amintim să nu fi spus niciodată numai atât, iar normele Statului național, condițiile care-l fac, formele în care ființa lui e posibilă, le cunoaștem cel puțin în măsura în care am fost printre cei dintâi să le spunem de mai bine de un deceniu oamenilor noștri de ieri și chiar oamenilor de azi.. Monarhie, autoritatea și ierarhia care aveau să înlocuiască desordinea acestui iluzoriu egalitarism democratic și liberal, normele constituționale care trebuiau să găsească formula unei reprezentanțe reale, de valori și de muncă, adevărul și dreptur-ile capitalului, primatul autochton în sfârșit, el mai ales, — sunt atâtea lucruri care e sigur că au trecut și pe subt condeiul nostru puțin, ca să lucreze ziua de azi și să-i dea fără îndoială orizontul înfiăcărat pe care-l privim... Deaceea să nu vină prea multă lume să ne învețe acum, iar atâți doctori care se oferă, cu fișele lor oboșite, și în colțul buzei cu atât scepticism, să-și păstreze neliniștea pentru ei, să știe mai ales că nicio primejdie nouă nu mai amenință astăzi atâta dezastru pe care ei l-au făcut — și că, pe de altă parte, în ce ne privește, avem bibliotecile noastre, mai sărace poate, dar fără îndoială mai adevărate decât ale lor!

Cinstea, virtuțile ei, creștinismul nostru ei însuș, nu vor fi nimic dacă nu vom face din ele adevăruri mai vii decât noi — adevărurile pentru care să putem muri..., cu entuziasm, cu fervoare!

...Acești soți cari s'au unit după toate formele unei nunți bine celebrate, dar cari se înșeală în pâcatele lor secrete, și acești oameni cari poate nu vor fi trecut încă pe la Altar, dar se strâng atât de uniți, în atât respect, în atâta iubire, cu atâta sinceră dăruire că nici o faptă și nici un gând nu-i înșeală, — între unii și alții, aceștia din urmă sunt cinstiți și, din toată inima, pe ei îmi voiu închâlui să-i prefer ;

„Creștinul" care nu evită păcatul, dar e sigur că în crucea pe care și-o face Duminecа la Biserică aceste păcate dispar, e un biet prost, necinstit !

E necinstit avutul care se prefăcându-se „creștin" — necinstit fiindcă îl înșeală, fiindcă vrea să-l înșele pe Insus Dumnezeu, și fiindcă sufletul lui l-a blestemat Insus mai întâi !

Dar dela fiecare din noi până la Stat, și până la ordinea lui, acelaș raport rămân valabile.

E necinstit Statul care nu rămâne conform cu principiile pe care și le-a propus Necinstit, am văzut, când institue sau când tolerează injustele ierarhii, cu aceași sens și lor pe care-l cunoaștem... Necinstit în sfârșit când nu trăește, în toate formele lui, toate aceste virtuți ale cinstei și când nu face din ele adevărurit de stat !

Un fapt lăuntric...

Cinstea aceasta, cu toate rigorile pe care ea singură ni le spune, am vrea ca fiecare s'o privească în el însuș acum — s'o privească în lăuntru... Ea nu este apoi ceva din tot ce ar putea să ne pară atât de exterior... am zice aproape atât de **legal** ! Nu... Ea nu poate fi ca acest creștinism, de care Montherlant ne spune atât de just undeva că nu-l mai avem decât ca pe un bagaj pe care-l păstrăm fiindcă l-am găsit și moștenirea părintilor...

Cinstea, virtuțile ei, creștinismul nostru ei însuș, nu vor fi nimic dacă nu vom face din ele adevărurit mai vii decât noi — adevărurile pentru care să putem muri..., cu entuziasm, cu fervoare !

...Acești soți cari s'au unit după toate formele unei nunți bine celebrate, dar cari se înșeală în pâcatele lor secrete, și acești oameni cari poate nu vor fi trecut încă pe la Altar, dar se strâng atât de uniți, în atât respect, în atâta iubire, cu atâta sinceră dăruire că nici o faptă și nici un gând nu-i înșeală, — între unii și alții, aceștia din urmă sunt cinstiți și, din toată inima, pe ei îmi voiu închâlui să-i prefer ;

„Creștinul" care nu evită păcatul, dar e sigur că în crucea pe care și-o face Duminecа la Biserică aceste păcate dispar, e un biet prost, necinstit !

E necinstit avutul care se prefăcându-se „creștin" — necinstit fiindcă îl înșeală, fiindcă vrea să-l înșele pe Insus Dumnezeu, și fiindcă sufletul lui l-a blestemat Insus mai întâi !

Dar dela fiecare din noi până la Stat, și până la ordinea lui, acelaș raport rămân valabile.

E necinstit Statul care nu rămâne conform cu principiile pe care și le-a propus Necinstit, am văzut, când institue sau când tolerează injustele ierarhii, cu aceași sens și lor pe care-l cunoaștem... Necinstit în sfârșit când nu trăește, în toate formele lui, toate aceste virtuți ale cinstei și când nu face din ele adevărurit de stat !

Virtuțile Cinstei — Cine este cinstit

De aceea vom spune noi — chiar dacă facem scandal ! dar vom spune că cinstea, ea însăș, ea singură, poate să rezolve totul... Numai că noi n'o cunoaștem — și în aproape n'o bănuim ! Am priceput-o totdeauna ca lucrul cel mai burghez — și atunci n'am ezitat s'o strivim subt mxalilorele noastre, s'o atingem cu cele mai impure mâini, s'o vârsăm, cu retorica atâta de cunoscută, de pe toate tribunele democrației... Dar cuvântul totuș, lucrul, adevărul lui, — e rămas virgin ! E intact aproape — ca într'o lume care încă n'a început !

Noi nu avem totuș decât un sens aproape numai penal și polițienesc al cinstei...

Dar cinstit nu este numai casierul care nu fură din casa de bani fiindcă îl pedepsesc parag-rafe precise din codul penal... Cinstit nu este, atâta, dregătorul de pildă care se uită cu jind la banul public, dar nu-l atinge de teama acelorași texte de legi.

Arătam deunăzi că a fi cinstit cu adevărat, însemnează incalculabil mai mult, însemnează un perfect echilibru, un acord deplin, o comuniune intreagă cu ordinea unor valori consimțite, — acele valori care au liut adesiunea noastră fiindcă inteligența și cunoașterea ne obligă să le primim. Și atunci, dacă aceste valori sunt creștine, tipul de om cinstit ar fi pentru noi poate numai acest Idiot al lui Dostoiewsky — palidă figură lunară, acest Prinț Muiskin pe care ajung să-l sancționeze numai legile lui morale, tumultul bogat de lumină al numai inimii lui. Omul juste, aceste legi care fixează relațiile adevărate și drepte, — ele se cer acum să le știm, să le urmăm desigur, să ni le mărturisim ca un catehism, însănătoșat aproape, al zilei noastre de azi... Pentru ele s'a făcut de altfel tot ce constitue revoluția noastră dela 6 Septembrie! Nu e astfel nici o mirare decă A. C. Cuza, patronul naționalismului nostru, privind lumea pe care voia s'o facă, cerea acest om întreg pe care l-ar fi vrut să aibă **„un pic, numai atât, cât un atom, de caracter"**. O epigramă, amară de sigur — dar sensurile ei, care anticipează atât, prind altă flacără și altă coloare acum! La fel nu e nicio mirare că, mergând pe drumul lui A. C. Cuza, un drum cărula trebuia să-i dea aș zice, imediat de ieșită și de mormânt, Corneliu Codreanu a cerut el Insuș, rezumând aproape toate adevărurile lui morale, acest om întreg — omul cinstit „omul corect"...

— Am creiat până acum, spunea Corneliu Codreanu, omul de credință, omul viteaz, omul de jertfă. Acum ne trebuește: omul corect.

Corect din toate punctele de vedere: în raport cu el, în raport cu lumea din afară (jinduri, atitudine, bună credință, respect, etc.), în raport cu organizația, în raport cu camarazii, în raport cu „șefii săi, în raport cu jara sa, în raport cu Dumnezeu"...

Se va fi priceput oare bine accest teribil mesaglu, care acum pare să strige de dincolo de mormânt? Se priceput oare destul degetul sever pe care A. C. Cuza îl ridică încă și azi, de atât de sus, peste toată aceastâ lume destul de echivocă, destul de confuză în care trăim ?..

Cum am putea s'o spunem — ce tristă ilusie ne-ar face s'o credem ! Dar de aceea par'că noi am vrea astăzi să exasperăm aproape pe acești oameni foarte „complicați" de cari am vorbit — oameni cumințI de altminteri, prea cumințI poate, și pe cari am mărturisi că n'avem prea mult de ce să-l iubim ! Nu l-au chinuit el pe Isus, copil, — în toate complicațiile și în toate controversele lor? și până la sfârșit n'au fost ei aceia cari s'au grăbit să-l ucidă ? Dar din sângele care a stropit timpul barbar de atunci — și care până azi s'a schimbat atât de puțin ! — a rămas sămânța care rodește, acest grăunte care lucrează peste toate nopțile lumii și care nu mai poate să moară... **Și le grain ne meurt !**

Drepturile inteligenței

Și iată astfel cum cinstea nu insemnează numai „casierul care nu fură", dar insemnă deopotrivă justele ierarhii, de muncă, de pricepere, de cultură, de inteligență și merit care au rostul inalt să vegheze la buna ordine a unui Stat național... Nu voiu acuza astfel pe acela care refuză să serveasză în ierarhii injuste, nu voiu spune că are orgoliu, sau că e devorat de ambiții, — dar îl voiu numi pentru că prin acest refuz el e cinstit, se impotrivește unei desordini la care n'ar primi să colaborez... E mediocru, e prea burghez, cuvântul după care un om „își poate face datoria" în nu importă ce loc. El nu și-o face mai intâi prin faptul chiar de a fi conștient la o desordine, de a fi acceptat ierarhii necinstite care dăunează binelui public... Cum l-am mai numări atunci în activitatea lui specială ?

In liberalism firește acest adevăr n'ar putea să trăiască. Liberalismul este imperiul anarhiei al întrecerii libere, aceasta lume destul de contradictorie unde fiecare este autorizat să ia atâta cât poate — fără ea nimeni să păzească Dreptul. Sau atunci „Dreptul" este însăș această desordine... Această întrecere liberă în care ascunsele puteri ale celei mai sălbatice vieți agită și confundă toate valorile, toate criteriile inteligenței !

Dar Statul național, tocmai din necesitatea acestor criterii se naște. El va trebui astfel să le cunoască intâi — de aceea în primul rând va fi un Stat al inteligenței, — dar odată aceste criterii cunoscute, acceptate, știute, Statul național va trebui să le poată impune, și va fi atunci rostul acestei formule autoritare pe care și-o dă. Aici cel puțin, totul e clar...

Și de aceea omul nou — omul **cinstit**, așa cum vedem — n'ar putea fi decât un om al statului național. Numai aici trăește „omul nou" — numai statul acesta are nevoe de el...

Un om eroic, în ultim termen... Intr'adevăr ! Cinstea va merge până la toate hotarele vieței... Ea nu s'ar opri nicăieri ! Am văzut această necesitate interioară care definește de fapt singurul mod al cinstei... eroismul lui A. C. Cuza nu va fi fost decât cinstea lui, — acest echilibru pe care l-am spus, acest acord sever, rigid, dar sublim, cu adevărurile în care trăia !

Pentru asta A. C. Cuza a rezistat Răului care ar fi vrut să-l supună, pentru asta tot sacrificiul lui — și acest eroism pe care nu mă miră deloc să văd că nici astăzi parcă nu-l înțelegem prea mult.

Și tot „CINSTE" a fost sacrificiul unic, a fost moartea de erou a lui Corneliu Codreanu. El și-e dat viața, sufletul, — dar credințele lui nimeni n'ar fi putut-să le ia, și-l-au rămas ca să înfioerască astăzi unul din cele mai glorioase mormânte... **„Vom fi urmăziți, pândiți, fugăriți, spune el mi sa pare, apoi vom putea fi uciși — dar când sângele nostru va curge, abia atunci vom fi rostit ceea ce noastre cel mai frumos discurs !"**.

Cuvinte de foc și de pilatră, dar care trădează par'că atâtea vaste secrete, de altă viețI, pe care numai morții le știu...

Acest discurs acum s'a rostit — și fără îndoială tragismul lui nimeni nu l-ar fi putut bănui, pentru ca astăzi să fim cu toții, din toată ființa noastră, cutremurați ! Dar el cel puțin să ne învețe, acum... Să-l auzim cântând într'un simplu și grav al singurel nostre renașteri.

Să sacrificiu, prin jertfă... prin eroism ! Este discursul întreg al cinstei — al marilor noastre acorduri cu viața adevărată.

Să fie cercetați moraliștii !

Sugestii d-lui general Ion Antonescu

Astăzi privim în jurul nostru această covârșitoare muncă pe care Generalul Antonescu o duce dârz pe umerii lui. Este cel dintâi om probabil care vrea să întemeiască, să audă — și în anunțat de altfel că îl place să primească suggestii... Cu voia d-sale așa-dar, noi vom încerca să le dăm !

Negreșit Statul e o administrație și o bine să nu mai înregistrăm la rubrica judiciară procese ca ale lui Eugen Titeanu, să nu mai vedem „indelicatețI" și „malversațiI" de fonduri — casieruI, cum am spus, să nu mai fure din casa de bani. Totul e foarte bine ! Dar un Stat cinstit, un Stat național cinstit, e mai mult decât această poliție — am văzut..

Și atunci cel dintâi lucru — lângă atâtea care se fac, care s'au făcut — ar fi desigur să se lucreze în alt aer și în altă lumină... Să se smulgă mai întâi cuvântul cinstei de pe toate buzele mizerabile ! SĂ SE CERCETEZE MORALIȘTII — TOȚI ! SĂ-I VEDEM MAI ATENT CINE SUNT... Să fie cercetați ei cel dintâi — și între acestia subsemnatul s'ar oferi bucuros să facă inceputul... Dar să se evite confuzia ! Toți acela cari se ocupă o tribună, cari fac să ?

CONTINUARE IN PAG. 4-A

D-l General ION ANTONESCU

Și m'aș gândi la guvernarea cetățiloг noastre, Guvernanții sunt în fond debitorii noștri — el și-au luat obligații, și-au luat răspunderi, el vor trebui să ne dea acest „bine public" în schimbul cărula revendică atâtea onoruri și atâtea avantagii care se leagă de marile funcțiuni... Și privit totuș în ființă cari au urcat de multe ori destul de precipitat treptele Puterii și alo Inaltelor demnități. Au priceput ei însă totdeauna că, un post de comandă este o poliță pe care al semnat-o — nu este decât atât ! — și pe care va trebui s'o plătești ?

Cinste este atunci să nu pretinzi mai mult decât poți și de cât pricepi ! De aceea nepri-

DOCUMENTAR

NOUL DREPT AL POPOARELOR

Mulți vor fi aceia — cari, dacă astăzi încă zâbovesc — mâine se vor întreba: cum trebue înțeles adevărul în un drept eficace și obligatoriu pentru popoare? Sunt prea mari deosebirile pe cari războiul mondial și actualul război european le-a adus idealiștilor, cari credeau în dreptul popoarelor. Aparențele au făcut pe mulți să creadă, că nu mai există nicium drept între popoare și că nu mai forța decide totul. Se grie că propaganda anti-germană a răspândit asemenea invențiuni sumbre, pentru a face din adversarii germanilor niște apărători ai unor internaționale idei de drept. Aci trebue menționată, pentru a da un exemplu, cartea cunoscutului publicist francez Robert d'Harcourt, „Evangeliștii forței". Desigur și acest publicist, care este adesea luat în serios, vede în concepția naționalistă a războiului „evanghelia forței". Când încearcă să producă dovezi se cam încurcă și se contrazice prea des. Ei explică de pildă, nașterea fenomenului național-socialist, din sentimentul disperării. Democrația n'a dat tineretului nimic bun de mistuit, desgustat de concepția umanitaristă l'a hrănit numai cu utopii și prin marxism i s'a infuzat numai patimă. Și ascunde, cu intenție, faptul că democrațiile puterilor din West au avut destul timp dela 1918—1933 de a nu aduce tineretul german la disperare. Deasemenea el nu vrea să spună, că teama tinerimii germane, pentru obținerea libertății spirituale și corporale, s'au lovit de „nu"-ul categoric al democrațiilor apusene. El nu știe nimic despre refuzarea legiunei străine, sau de comerțul de fete în Germania, care își avea centrele în Ambasada franceză din Berlin. Dacă autorul vorbește de „disperare", atunci e fiindcă el și cei ce amintească vorbele conceățeanului său Dandin: „Tu singur ai voit acest lucru". Această disperare este opera democrației tale!

Dar să ne întoarcem la dreptul popoarelor. Aproape zilnic politica engleză dovedește, că mai ales în timpul războiului, englezii nu se sinchisesc de dreptul scris sau nescris al popoarelor. Aruncarea de bombe asupra orașelor germane cu deasă populație comisă de aviatorii britanici, împușcarea naufragiaților sunt dovezi izbitoare cari confirmă cele spuse.

Când Grotius a terminat în 1625 în Suedia cele 3 cărți ale sale: „De iure belli ac pacis", prima expunere științifică a dreptului popoarelor, el a recunoscut în unison cu spiritul timpului său, 2 izvoare ale unei asemenea ordini de drept: Ordinea naturală a lumei, ordinea Dumnezeească — jus naturae — și dreptul popoarelor — jus gentium. Din primul izvor își trage originea, comunitatea popoarelor; dintr'al doilea se naște totalitatea legăturilor și uzanțelor juste între aceste popoare.

Când ideea democratică, cuceri lumea, după revoluția franceză, s'a produs în concepția comunității popoarelor, un nou element, adică, închipuirea, că fiecare stat are atâta drept și suveranitate, câtă și celelalte; ceea ce deplina egalitate a drepturilor și îndatoririlor, trebue să constituească baza ordinei internaționale. În realitate lucrurile au stat totdeauna altfel; această egalitate n'a corespuns niciodată unui drept al popoarelor. Totdeauna s'a putut constata contradicția între formala ordine a dreptului și realele raporturi de forță.

În contenția Ligii Națiunilor a trăit, închipuirea unui abstract drept al popoarelor, încă odată, ultimile zile, încercarea fusese dezavuată de către fapt, chiar dela început, prin aceea, că tratatele de pace, cari se încheiase războiul mondial, au căutat să eternizeze și să pună pe primul plan forța înaintea dreptului, comprimându-și aceasta încă din faze ideea unei adevărate legături între popoare.

Prăbușirea vechiului drept al ginților în războiul mondial și în tratatele ce i-au urmat, care și astăzi se confirmă din nou, este în linii mari, expresia unei mișcări de proporții istorice, ridicată a mare revoluții, care a început în prmele decenii în secolul nostru și care în momentul de față merge cu pași repezi, către obiectivele sale. Această revoluție a cuprins toate domeniile de activitate; ea s'a întins mai ales la tinerile popoare europene și nu va lăsa neinfluențate nici pe celelalte popoare. În mod necesar, ea va trebui să scoată din uz vechea ordine de drept, care se dovedise a fi o simplă fictiune ce nu mai corespundea vremii și să o înlocuiască cu noui ordini de drept. Versailles-ul a pus în complicată lumină furișul și chiar în ochii ignoranților adevărul că „fus summum summa in furia est" — „supremul drept este suprema nedreptate", și nu putea să se întâmple altfel, din momentul când dinamica naturală a mișcări era violentată de apariția de drept. În lupta dusă de popoarele oprimate și întinse, după războiul mondial, a crescut și opoziția contra dictatului ce se făcea cu vechiul drept al popoarelor; după ce întreaga dezvoltare tehnică și economică, dovedise — că o ordine de drept, care poate, pentru sfârșit, impera în Europa veacului al 19-lea, ar fi fost potrivită, nu mai poate face față epocei măsarin de state pe care o trăim, nici acestui secol al vitezei și al spațiului economic, structura, ordinea și ordine a popoarelor sunt deja vizibile, în această luptă a tinerilor popoare, care e încă în curs; trebue să se introducă o ordine, care conformă cu realitățile și necesitățile naturale ale popoarelor, să le garanteze formal; ea trebue să conțină în sine o coordonare gradată a forțelor, fapt care oferă o bază serioasă, pentru o pace durabilă. Într'un sens nu prea dogmatic, dar cu multi mai rodnic, va trebui să nouă drept al popoarelor, să se întoarcă la acel drept natural — jus naturae — care s'a născut acum trei secole.

Ce va fi când va învinge Germania

de IACOB SCHAFFER

O vedem pe toate drumurile.

Acest timp a adus sfârșitul supușilor și răsăritul epocei omului muncitor. Lumea stăpânirii și-a pierdut valul; e a fost schimbată de lumea condamnărei. Împreună cu ea se scufundă, ca o corabie veche, zdruncinată și găurită, prin asigurare reciprocă și prin ascundere în faja destinului. Ea nici nu mai există. Ea a dispărut ca fulgii de zăpadă primăvara, și ce stă acolo, sub pomii înfloriți ai timpurilor noui ? Poporul Poporul eliberat. Clasele s'au prefăcut în popor. În frunțea tuturor stă poporul muncitor. Popor din străturile și cercurile operei naționale, fierarii lângă șavanți, poeții lângă tunători, monteurii lângă gânditori, conducătorii de exploatări, inventatori, constructori. Învățători, pictori, lucrători de construcții, inșineri, funcționari, pensionați, grădinari, sculptori, soldați : numai bărbați și femei care lucrează și ajută la lucru, celace nu există înainte, care fac pentru, îngrijesc, păzesc, conduc averea în crestere a națiunei germane.

Vedem că toate vechile încotmiri și concepții au încetat ca întocmiri, care au creiat prejudecata, concepții din capul acelor oameni, pentru care o castă însemna a fi posesori și tovarăși unor posesori. Oamenii acestia s'au înmulțit enorm și cu el necesitățile oamenilor și astfel este tot enorm de important să se producă și administreze neîntrerupt tot ce are nevoie această mulțime de oameni. Acum nu mai e vorba ca unul să „posească", ca el să trăiască pe un scăunel de aur și să pară acolo ca ceva mai de seamă, ca el să stea pe un mic munte de argint și să zică : Nu mă știți cu cine un om important?» Fiindcă pe muntele său nu cresțe nici un fir de iarbă și scaunul său de aur e sechestrat în urmă de poitărelul istoriei mondiale, fiindcă „posesorii" sau mai popor plătiți impozitele sale. Cu acești doui supra-depteți s-a dus totul, clasă, castă, relații, influențe, Împreună cu cântătorii lor de laude, poeți și scriitori, împreună cu iscurelile lor, documentele lor, cu tot ce esse și zel. Ce figură tristă și de disprejuit este azi în ochii celui muncitor acel speculant de trenuri, care face gesefturi pe munca poporului. El va dispare cu totul din lumea noastră nouă. Ce licheie sânice sunt și acei potentați care prin manipularile lor de bani fac greutăți unui popor de muncitori și îi sapă gleri de mine! Ei aruncă devizele pe piață și acaparează banii națiunei muncitoare, spre a o sili la celace și-au pus în gând pentru o pace nouă înbogățire a lor. Este ceva învechit și înfam acest lucru și va dispare cu totul și pentru totdeauna din acea lume nouă a noastră!

S'a spus că a venit timpul în care munca noastră, prestația, mândră, cinstită a mâinilor noastre și a spiritului nostru, va fi liberă de tirania și de exploatarea aurului. Mulți întrebă ce va fi după acela. Va urma mântuirea cea mare, care pentru viață are nevoie numai de muncă și pentru muncă pământ și materiali din lucru. Aceasta va fi în viitor „posesie", castă, putere și „aur". Cu inima liniștită lăsăm să se adune, dincolo de Ocean, munți mari de metal galben, cu numele chimic: Aurum, greutatea atomică 197.2, care se topește la 1064 și la o căldură mai mare se volatilizează într'o măsură apreciabilă. Ce fel de avere este aceasta pentru popoare de muncitori mature, experimentate și capabile? Nici una. Ele râd de așa ceva. Le procură teme de glume și cuplete de batjocură. Intre timp el crelează, din materiile lor de lucru, prin munca mâinilor lor și lumina spiritului lor, drumuri, poduri, orașe, opere de sculptură, mașini, produse chimice.

Tun greu german

Până acum pentru ființare națiune posesoare de aur a venit acea zi fierbinte a gradului de topire și apoi timpul în care aurul „se volatilizează. Într'o măsură apreciabilă". Dar n'a venit încă ziua de judecată a supra nici unui popor în plină acțiune a prestației sale în dovedirea geniului său și în stăpânirea forțelor sale vitale și a materiilor sale de lucru.

S'a spus că poporele redeștepitate liberează munca lor și muncitorii lor, că ale detronează și înjosesc pe cei care posedă „numai" și judică pe cei muncitori și fac din el domni. Și așa se va întâmpla mai departe că acest om de muncă eliberat, acest soldat al muncii și acest muncitor al războiului, nu stăpânește mai planul său de viață și nu se bucură numai singur de produsul muncii sale, ci el se va bucura de toate, acestea ca popor, de celace înșeine se bucurau numai puțini posesori și instruiți, de frumusețea vieții, de bucuria existenței, de lumea largă împreună cu înălțimea spirituali și cu adâncimea sentimentului de nedumerit al lumei. Vor veni timpurile când omul aurului sau națiunea aurului nu vaĭ mai încasa intăi dobânzile ăcre din munca aspră a omului creator, ci omul poporului muncitor îi va râde în nas acelui, care pe baza posedării sale de aur, rum, greutatea atomică 197.2, punctul de topire 1064° grade, îi cere dobânzi și contribuții, plecăciuni, onoruri și supuși. El va râde și îi va înțepărce spatele. Dacă e nevoie, el va lua activ ca muncitor al războiului și va arăta mecanizațiilor și materialiștilor lumii, ce se poate face cu destăpărarea nestinghericită de libertate, spirit, muncă și cu bucuria din această muncă și această libertate. Fiindcă mai credo cacă încă există în lume, că popoarul german ar fi putut, numai așa, să se smulgă și să lase învingător din toate concepțiile de până acum, dacă acasă nu l-ar aștepta bunuri aproape de nespus și peste toate acestea dorul celor lui-bliți.

S'a spus că poporul german luptă pentru aer, pentru spațiu de respirație, pământ și distanță vitală. Va veni timpul că s'a deschis : aer, spațiu, distanță, ca totdeauna în începutul epocelor milenare și de aceasta sa va bucura stăt țăranii, cât și muncitorul, învățătorul, proprietarul agricol, funcționarul, meseriașul, micul negustor și chiar și poetul, fiindcă în acest nou Reich fiecare va găsi un spațiu pentru un mic cămin cu copiii cu o grădină și aceasta nu cu permisia aurului, care să plaseze dobânzile sale aducătoare de noui dobânzi, ci din aceia a Majestății sale Poporul și a Stăpânirei muncii libere. Va veni vremea când în această țară și în aceste țări nimic nu va mai avea valoare și lumină, nici strălucire, nici dragoste și nici rodnicie, ce nu vine din ființa celor ce cunosc om liber, salahor sau director, meșteșugar sau profesor universitar. Va veni timpul, că nimic nu se mai întâmpla și nu va porni de la cel mai îndepărtat colț până al celalt, care să nu porniască de la poporul întreg pentru întreg și de la fiecare pentru fiecare. Va veni, ca în colaborarea senină, curajoasă a tuturora cu toate, vor răsări opere și clădiri ce înălțime și frumusețe ne mai auzite, opere de muncă și de sărbătoare, opere de pictori, sculptori, architecți, poeți și compozitori, opere de convingere, opere de folos obștesc și opere de fericire.

Va veni, celace se va putea vedea numai în cursul vremilor ce vor urma, ce înseamnă: cultură și ce farmec înnobilitor poate să reverse ea asupra generațiilor și secolelor, ce va aduce ea, mereu și iar, poporul, va rodi pământurile, care zăceau de secole pustii sau sterpe, va lega națiunile una de alta într'o unire și înțelegere, care va face ca ființele și ființele să fie în locul stăpânirei prin puterea aurului, ele vor așeza peste toate hotarele, dominația fraternității prin muncă comună și bucuriile comună. Fiindcă împreună cu domnii și supușii, aceste granițe mici, zgârcite și înflamabile vor pierde de asemenea caracterul lor primitiv și vor dispare, ca ultimele rămășițe de importanță, din arsenalul de ucigători vătămătoare a unei lumi dispărute. Domnia poporului va fi peste toate țările, libertatea poporului, caracterul și flinja poporului, dar nu va mai fi bănuiala, perfidia, egoismul, arogența nesăbuită și reavoința în din principiu a cămătarilor.

JIDANII DESPRE EI ...

Ura cea mare a rasei judaice

Astăzi de nimic nu se teme jidovimea mai mult ca de umanizarea mărturisire : Antisemitismul, urâ împotriva jidanilor, jidanii îl opun ura a tot ce nu este jidovesc. După noi jidanii știm să fiecare nejidan are un coltișor din inima lui în care sălășluește antisemitismul, tot astfel ca și orice jidan în adâncul sufletului lui are o ură fără de margini împotriva a tot ce este nejidovesc.

Cred că se poate dovedi că în sânul poporului lui Israel există o mișcare care poate fi socotită drept oglinda fidelă a [illegible] iudaismului. Această o numesc „marea ură judaică".

Nu trebue să se mire nimeni de această ură, căci din nouăsprezece articole ale dreptului nostru ne privesc cel la viață. Dacă avem dreptate, avem [illegible] Intr'atare ură ca [illegible] frământe și acească năzuim, să fim și să rămânem puternici.

(Chaskel Zwi Klötzel [illegible] chen. Kritische Monatsschrift für deutsche Kultur und Politik. 2-lea, 1912—1913).

Cum „respectă" jidanii legea ospitalității

Iată ce spune Jakob Klatzkin, cunoscutul scriitor național evreu, în seria sa „Der Jude" (1916—17), cu privire la modul cum nesocotesc jidanii legile țărilor, care le dau ospitalitate.

„După pierderea statului nostru, multe legi ar fi trebuit să devină fără valoare. Cu toate acestea, cu privire la legiuri noastre au rămas în vigoare : ele au primit adăugiri și au fost compilate prin dispoziții speciale, pentru fiecare eas în parte".

„Numai Codul judaic este acela care reglementează viața noastră de toate zilele. Numai el are drepturi judaice are valabilitate pentru noi. N'am speiat niciodată la dreptatea țărilor în care am trăit și n'am recunoscut niciodată legile lor".

Și dacă am fost constrânși primim legile lor, am considerat lucru ca un fel de pace pe care ne-am străduit să rămâ sau s'o ocolim".

„Ele și-au păstrat un caracter străin, ele sunt numai „legile" — chiar și atunci când ne-am nevoiți să le recunoaștem prin [illegible] Legea stăpânitoare este valabilă".

Deocea denunțătorul (Mo[illegible] adică, acela care denunță [illegible] rii pe un jidan, era considerat drept trădător și ca atare [illegible] nat să plătească amenda și [illegible] gubiri, fiind apoi exclus din [illegible] manitate...

Realitate apocaliptică

După informațiuni din sursă neutră până acum au fost distruse la Londra 2.000 de locuințe, 1.000 grav avariate, iar 10.000 ușor atinse. Cel mai greu lovite au fost cartierele industriale, portul și cartierul comercial.

În acelea sectoare cât se poate de importante pentru economia de război, guvernul britanic n'a luat nicio măsură serioasă pricind protecția sau evacuarea populației. Locuitorii au fost nevoiți să-și ascundă în subteranele metropolei, transformând adăposturi aeriene lipsesc.

În fața acestei situații m[illegible] ișări apocaliptice a Cance[illegible] poștului de radio din Londra, [illegible] plăce să joace glume. Cum [illegible] oare să știe ce se petrece ași[illegible] Eustend, acei care stau toată [illegible] în luxoasele subterane ale hotelu[illegible] lui Savoy ?

Noua ordine a circulației maritime internaționale

Nimeni nu poate prevedea de pe acum, cum se va înfățișa în amănuntime circulația maritimă a lumii după terminarea războiului. Totuși se poate spune că Olanda și Norvegia, au pierdut posibilitatea de a dispune de o mare parte din vasele de comerț din cauza năzuințelor britanice. Este complet negligat, în ce măsură acestie țări mai pot fi considerate ca țări cu flotă. Intinse tinuturi maritime, sunt puse sălite, altele se afla în mare rivalitate. Cum în urma [illegible] a stării [illegible] poarele din jurul Mării Baltice, s'a reconstruit, din ce în ce mai mult importanța drumului comercial pe o scară mai intinsă după ce se restabilește în mod rapid, pacificarea peninsulei. Ar fi de dorit, ca [illegible] tate-o totul altă altă înfățișare asemenea Mării Baltice, pentru transitul Sud-est european către Nord-est. Acest lucru, care explică în urma urmei nu numai prin fulgerătoare normalizare și permanentă a [illegible] ritime pentru popoarele [illegible] tica, la care marina germană își dă o mare parte de contribuție; cine [illegible] ritmul rău și idee precis [illegible] devotiri vitoare a legăturilor de peste Mare, trebue să cerceteze istoria ultimilor 22 de ani. Fiindcă avem [illegible] toria germană stăteu încă în anul 1939 în urma tratatului dela Versailles. Ne amintim încă de consolidarea [illegible] ne ale germane și de [illegible] mplet fiasco de comerț germană din anul 1914. Din 5,4 milioane tone cât era în anul 1918 a fost redusă la sfârșit ante de [illegible] ul 1919. Germania a ajuns prin aceasta în rândul popoarelor cu un extrem de mic tonaj maritim. În anul 1900 germanii aveau un tonaj o capacitate de 5 tone; pe când de pildă în Norvegia în acelas număr de locuitori aveau în 1852 t. în [illegible] marea cu 1 tone. Sanțierele germane au fost silite să construiască timp de 5 ani, un milion de tone pentru a ajunge din nou la cifra de 1914. Tonajul atins în 1939 de flota germană reconstruită cu trudă. Deci este ar fi fost construite pentru Germania, atunci flota de comerț germană de azi ar fi ieșită cu ceva din 1914. Însă după situația din 1939 se poate constata că participarea germană în cadrul flotei comerciale mondiale, este încă cu 6% mai în urma procentului cu care contribuia în 1914.

Discriminarea drapelului german de către Versailles a avut repercusiuni până în 1939. Ea a fost înțeleptă sistematic, în ultimii ani, printr'o propagandă mare de boicot. Ea a împiedicat într'o lupță de concurență două cu toate mijloacele, mai ales de societățile maritime engleze contra armatorilor germani. Un armator din Bremen a semnat aceasta în organul Uniunei maritime de circulație. Societățile maritime germane au încercat permanent de a aduce schimbări pe cale de bună înțelegere cu marile puteri maritime, și și-au păstrat bună voință la Societățile maritime străine, mai ales la cele engleze, atunci, după dificultăți de mai multi înfățurate. Celace, navigația de pasageri germană, a pierdut din cauza războiului mondial, celace încă nu s'a putut recâștiga, celace dușmanii Germaniei și-au imputat în timpul războiului mondial prin vicleșug, a fost semnificat de acestia cu mosie personală, și folosirea vreunui port german sau redeschiderea vreunui din fosta navigație germană, a provocat metoc strigătele de revoltă ale pavilioanelor străine. Acestea erau pomeniri din urmă amare. Nu mai era prind o problemă de asamblu a unui nou ordini în relațiunile maritime internaționale; din care diecii mizerie politice sunt înlăturate definitive. Această chestiune este în străină legătură cu revizuirea care în urma ei se produce în mod legal în tuturor reprezentanților circulației maritime cari momentan nu pot activa. Toate privilegiile englezilor vor dispărea. Spațiul conferințel, trebue să înlăture orice discriminare și trebue să se fevină la vechiul mișcare, pe care a avut-o ca instrument sfătuitor politic al Societățiilor interesate.

Nimeni nu poate ști în ce fel va fi din eliziei era mai performică tară maritimă, Anglia. Un lucru e sigur : flota comercială engleză se va

LABORATORUL DE ANALIZE MEDICALE
D-rii D. MARINESCU SLATINA
și P. ALBULESCU
Str. C.A. Rosetti 14 (colț cu B-dul Brătianu)
ETAJ I • LANGA SCALA • TELEFON : 2.26-14

CINEMATOGRAFE

ARO - Napoleon e de vină! cu Curt Goetz.

TRIANON : Cuvânt de onoare cu Ingebord Theek și Fritz Kampers.

FEMINA : Un ofițer sub cer albastru cu Lilian Harvey și Otto Tressler.

SELECT : La răscruce de vânturi cu Merle Oberon și Laurence Olivier.

In câteva rânduri

Aviația britanică a pierdut dela începutul lunei August 2.100 de aparate.

*

Lipsa de exactitate a comunicatelor oficiale britanice reese și din următorul exemplu. În radiojurnalul de zilele trecute transmis de postul de radio din Londra s'a spus că bombe explosive au căzut în City, inima Londrei. După alte știri, acelaș buletin de radio a dat un comunicat al ministerului britanic al aerului, care spunea că n'a căzut absolut nici o bombă în City cu oscaria niciunuia din cele șapte atacuri care au avut loc în acea zi.

*

In noaptea de Miercuri aviatorii britanici au atacat orașul deschis Ham din Westfalia, aruncând bombe explosive asupra lui. Cu puțin timp înainte, într'o Duminică după amiază, s'a fost atacat cu mitralierea, de către aviatorii britanici, un sat din apropiere de Ham. Cu această ocazie a fost ucis un copil de școală.

*

Ziarul „Stockholm Tidningen" anunță că sirenele au sunat la Londra fără întrerupere toată ziua de Miercuri.

*

Cel mai mic sătuleț din Belgia, având 38 de locuitori și 8 case, a fost bombardat Vineri noaptea de către aviatorii englezi. Satul este situat în mijlocul unor câmpuri fertile din Flandra și departe de orice obiectiv militar.

*

Ziarul „SVENSKA DAGBLADET" spune că ultimile atacuri nocturne asupra Londrei au fost cele mai intense dela începutul războiului.

*

Publicațiile cehe de specialitate salută cu entuziasm ridicarea baricadelor vamale dintre Reich și Protectorat, drumul spre pieța germană fiind astfel complect liber.

*

In noaptea de 19 Octombrie aviioanele britanice au atacat aș[illegible]mintele de benefacere Bethel dela Bodelschwing. Au fost distruse 3 spitale, care purtau în mod foarte vizibil semnul crucii roșii. Un pavilion administrativ a fost avariat. Cu această ocazie au fost uciși 9 copii, iar alți 12 răniți.

HORNUL
C. ȘTEFANESCU
Moșilor 88 Tel. 3.79.87
Intreprindere pentru curățirea și reparația hornurilor — expoziție permanentă de sobe teracotă

Doamnelor! Intr'un cadru nou... DJABOUROV • CALEA VICTORIEI 46 • Vă prezintă tot ce este nou și necesar toaletei Dv.

L-AM CUNOSCUT PE A. C. CUZA [1)]

de arhitect MUCICHESCU-TUNARI

Primele zile de viață studențească, s'au scurs pe nesimțite, trecând cu voluptate dela sălile de cursuri la sălile de întruniri. Problemele studențești, ce îmi apăreau la început ca o simplă manifestație protestatară împotriva unui pericol serizat de instinctul de conservare dar nevefinicat încă de un raționament judicios, lucrey, cu timpul a prindecontur.

„Cuvântul Studențesc", un manifest ocazional, o broșură clandestină sau un discurs înflăcărat, formau, deocamdată singurele ivoare dela care mă adăpam cu pasiune. Mai în toate — atuncea când era vorba de părinții noștri sufletești, — două nume străluceau ca două fulgere : A. C. Cuza și Nicolae Paulescu.

Îi căutam pe amândoi, cu nesaămpărul tinereții.

Pe A. C. Cuza l-am cunoscut într'o zi de iarnă. Mergeam, fără de țintă pe strada Regală. În fața fostului restaurant „Epurescu", văd mai mulți studenți strânși. Mă apropii. În mijlocul lor, cineva, le vorbea.

— „A. C. Cuza", îmi șoptește un coleg. M'am înghesuit, ca să fiu cât mai aproape de el. Vorba lui, tăioasă și spirituală, se risipea în aceu zi de iarnă ca o chemare din cer. Frază, simplă, ca o tăietură în granit, mi-a adunat lacătul, în acea clipă mintea și sufletul.

Când i-am întâlnit privirea, m'am cutremurat. L-am ascultat, cu evlavie. Apoi, l-am cunoscut. Din clipa aceea, A. C. Cuza a fost stăpânul gândurilor și a ființei mele,

Am crezut în el și am luptat cu însuflețânare pentru aceastâ credință.

L-am iubit mai mult decât am iubit înmina soarelui. Deaceea, toată acțiunea de mai târziu, va fi luminată de flacăra aprinsă de el.

Ne vom întâlni mereu, în cursul acestor șeaptesprezece ani de trudă, cu numele lui, cu vorba lui.

Ne vom așterne cu religiozitate. Cred că nimeni nu ne va opri. În statul național-legionar de astăzi, numele lui nu mai este o „provocare la desordine". Dușmanii de totdeauna ai „Cuzismului" s'au prăbușit. Astăzi A. C. Cuza pășește falnic peste ruinele trecutului : drept ca dreptatea din cer, mândru de statornicia lui de sfânx și tânăr cât toată tinerețea acestei Țări.

Cinstindu-l pe A. C. Cuza, vom cinsti neamul. Pentrucă lui îi datorăm : rezistența de cinci decenii pe care se ridică falnic statul legionar de astăzi și care asigură în viitor neamului nostru : dreptul de a stăpâni acest pământ în hotarele lui istorice precum și totala independență spirituală și fizică plătită, în timp, cu jertfă de sânge.

A. C. Cuza a dat vieții noastre chiniuit : speranța și sensul de a trăi.

INCEPUTURILE DE ACȚIUNE POLITICA, ALATURI DE A. C. CUZA

La 4 Martie 1923, A. C. Cuza, pune bazele organizației : „Liga Apărării Naționale Creștine".

Pentru a populariza doctrina tinerei organizații, L. A. N. C. organizează o serie de întruniri pe tot cuprinsul Țării. Peste tot, populația creștină, participă cu entuziasm la acest început de revoluție. Urmăream cu înfrigurare mersul bătăliei".

La începutul anului 1924 (24 Aprilie), are loc o întrunire la Craiova. Am ținut să particip la această întrunire politică : prima din viața mea. Spre marea mea bucurie, m'am prezentat cu delegat „oficial" al Cercului Studențesc Doljean.

Primirea lui A. C. Cuza s'a făcut la bariera orașului dinspre Turnu Severin.

O delegație numeroasă, având în frunte pe Gh. Mill Demetrescu și D. Mizileanu, scăpând de vigilența poliției, a ieșit — în afară de oraș — cu flori și drapele spre a întâmpina pe marele oaspe.

A. C. Cuza, în picioare, într'o mașină deschisă, cu pălăria în mână, prăfuit și ars de soare, înconjurat de un numeros stat major, ne primește cu zâmbetul său de totdeauna.

Se fac prezentările și — ca de obicei — se ține discursul. Printre discursurile rostite, a fost și unul în numele preoțimei oltene, rostit de un preot. Acesta, printre altele, a declarat :

— „Suntem, domnule profesor, alături de d-voastră. Preoțimea oltenească depune la picioarele d-voastră, drept omagiu, sufletul și credința ortodoxă".

Iar A. C. Cuza, în scurta sa cuvântare de mulțumire „răspunde" :

— „Mulțumesc Sf. Sale pentru devotamentul ce mi-l arată, punându-mi la dispoziție sufletul preoțimei oltene". Dar mă întreb : ce am să fac eu însumi cu sufletele sfinților-voastre ? MIE IMI TREBUIE „FAPTA" sfinților voastre, părinte !".

Nu știu ce o simțit în acea clipă preotul ce-și dărulse inîrun elan retoric, cu atâta generozitate sufletul său și al preoțimei oltene. Imi aduc aminte însă, că fața lui A. C. Cuza se luminase de o supremă satisfacție. Era, poate, ceasta ușturătoare ironie, în ușoară răsbunare față de o anumită preoțime, care, a făcut din convingerile politice un sport adeseori rentabil. Intru cât ei, oferindu-și în dreapta și în stânga sufletul — fără ca să existe o metodă precisă prin care să se stabilească adevăratul domnitor al acestor „suflete" vagabonde — s'au ales adeseori în scurtele popasuri cu beneficii care depășeau întotdeauna domeniul sufletului".

Sunt sigur, că, în acel moment, preotul și-a adus aminte că acelaș „suflet" a mai fost pus la dispoziția altor oameni politici cu aceeș retorică și cu aceeași „desinteresare".

Prin replica dată, A. C. Cuza, a plătit o veche polijă.

In triumf, spre sala de intrunire

Și s'a format apoi un convoi, din oameni și cei ce ieșiseră în întâmpinare, îndreptându-se spre Centrul orașului. Calea Unirei, a fost străbătută în uralele multimei. Craiovenii, au făcut prevestitorului de biruință, o primire regească. Tot drumul, l-am parcurs pe scara mașinii în care se afla A. C. Cuza. Deși locuiesem în Craiova opt ani, totuș, acuma, orașul mi se părea altul. Străzile, casele, mi se păreau noui, iar oamenii : renăscuți.

Aveam impresia că totul trăia, respira, prin A. C. Cuza, prin noi.

De mi s'ar fi dat, atunci, un ceapt, în schimbul locului acela — dentul de incomod : pe scara mașinei —, fără că să văz și primesc.

Am credință, că viața mea, își începe numărătoarea anilor, de atunci.

INTRUNIREA

Locul de întrunire a fost în sala „Victoria".

Lumea venită, depășea cu mult capacitatea sălei. Cei ce s'au putut pătrunde înăuntru au așteptat afară.

S'au ținut numeroase discursuri. Cuprinsul nu mi-l mai amintesc, mai ales că, fiind delegat a vorbi și eu în numele studențimei doljene, am stat tot timpul cu mintea încordată asupra celor rătoare frază pe care le pregăteam eu însumi, pe care am mai avut-o numai la examenul de bacalaureat.

Printre ultimele aplauze ale unui discurs, distinș, în sfârșit, vocea limpede a lui A. C. Cuza : — „Are cuvântul, în numele studențimei doljene, studentul..."

Mă ure la tribună. Privese în jurul meu și totul mi se pare înălțat în ceață.

Liniștea se întinde ca un pustiu : n'aud nimic, nu simt nimic, decât bătăile inimii.

Descopăr, în sfârșit, lângă mine pe A. C. Cuza care își aranja ochelarii și mă privia. Fac un ultim efort și pornesc.

Frazele se deslănțuie mecanic. Cuvintele se rostogolesc din ce în ce mai apăsate. Incep să le pricep sensul. In imensa pată cenușie din fața mea încep să se contureze figuri necunoscute. Văd un bătrân, care își adună cu dosul palmei, — dinfre pleoapele ingroșinate de ani — o fâșâie de lacrimă. Mi-am concentrat atuncia, într'o frază, toată simțirea. Pe aceasta n'o pregătisem din vreme..

Indiușoarea bătrânului s'a transformat deodată într'un uragan de revoltă. M'am ridicat cu toată ființa mea împotriva tăngurilor de până atunci. Am cerut bătrânilor îmbărbătare și cale liberă spre a merge, cu pumnii încleștați și pieptul deschise până la supremul sacrificiu.

— „Simțim în sângele nostru chemarea morților ce stau sub lespezi grele în vechea cetate a Banilor. De aci, din străfundurî, ne dojenese și ne îndeamnă la răzbunare"...

Atâta am putut striga... Ultimele mele cuvinte au fost întrerupte de îmbrățișarea unui domn în vârstă și de aplauzele ce nu mai conteneau. Cel ce-mi masacrase primul meu „discurs" neterminat — era malorul Catuneanu.

La ieșire, m'a întâmpinat un colonel în uniformă. Era emoționat. Mi-a mărturisit că, la acea dată întrunire „a plâns ca în primii ani ai tinereții".

— „Noi, cei bătrâni, suntem marii vinovați. — Voi aveți datoria ca să spulberați rușinea".

LA LUPTA

Am plecat dela Craiova cu imagines lacrimilor de jale dar cu și cu hotărîrea nestrămutată de a mă duce până la capăt.

Și de atunci n'am încetat o clipă.

Peste doaluri, peste văi, prin vânt și ploaie, înfruntând ironia lor, sufletele noastre s'au întâlnit ca și pentru morții noștri. Martor ne este Dumnezeu.

Facem aceste mărturisiri spre a folosi viitorului. Flindcă orișcum vom fi tratați, nimeni nu ne va putea împiedeca să vorbim despre trecutul mișcării naționaliste și antisemite dela noi.

Flinta mișcării creată de A. C. Cuza, nu s'a născut în cluburi cu fast și cu șampanie. Ea s'a născut fie acolo, la Iași, intre copacii aceia seculari, în casa aceea plină de mândrie dar și de modestie, din str. Codrescu, fie la „Rățe Gaibănă" unde alături de legionarii de astăzi am ridicat primul altar al jertfei, cu tojii la gluhă.

Această mișcare a dus ceeași viziță aspră, urcându-și singură crucea spre culmile suferinței.

Poate, unii cintre noi, au lăsat, uneori, din spate povara Crucei și au căutat popeci mai puțin spinoase spre a ajunge sus.

O știm prea bine aceasta. Ne punem însă o întrebare : Oare, numai la noi s'au găsit printre cari n'au putut suporta aceul tare al superbeți așteptări ?

Bazat pe fapte, mă grăbesc a formula singur răspunsul pe care îl cunoaște oricine care face un efort de sinteză.

Deaceea cred, că, pentru a urca Crucea în vârful muntelui, acolo unde e și jertfă dar și biruință, este nevoie, ca să se adune la un loc, cât mai multi oameni cari să aibă obșiuința urcușului fără ezitări.

Or ce s'ar întâmpla, pe noi, nu ne poate înlătura dela luptă, nici oamenii nici vremea : noi stăm cu brațele încleștate pe Cruce.

Manevre și insinuări

La începutul acestui răsboiu Duff Cooper a fost trimis în Statele Unite, spre a se informa asupra posibilității propagandei britanice. După întoarcerea sa, el ar fi reumat impresiile sale într'un memoriu, după care nu există o *știre atât de stupidă, încât să nu se creează de ea credință.*

După aceasta Duff Cooper a fost însărcinat cu conducerea ministerului de informație britanic. In z-

D. CHURCHILL

ceastă calitate el era subordonatul lui cenzurei militare. Schimbările în Statul Major al Royal Air Force, au înlăturat complect această stare de lucruri. Sir Cyril Newall care a fost înlocuit, n'ar fi aprobat desigur niel odată o știre ca aceia pe care ministerul britanic de propagandă l-a lansat, de curând, în presa americană.

Ministerul informațiunilor a lăsat să se „răspândească" zvonul, că la 15 Octombrie s'ar fi respins cu succes o tentativă gigantică de invaziune germană. Royar Air Force a respins trupele germane care s'ar fi fusese cu îmbarcate și le-au causat 200.000 morți. Știe de asemenea că flotă fost scufundate cu bombe de petrol, iar Franța ar fi și azi încă plină cu soldați germani care se târăsc cu răni grave cauzate de arsuri. Comandantul acestei victorii, ale cărei preparative au durat cel tat 32 de zile, a fost însuși marele-șalul aerului, Portal, urmașul lui Sir Cyril Newall, care a fost trimis în Noua Zeelanda.

Scopul acestei manevre a ședut. Pe de o parte trebuia folosită lupta electorală americană care este din ce în ce mai intensă și să se creieze o stare de spirite pro-britanică, pe de altă parte se spera că se va putea face ca publicul american să uite, că, contrar promisiunilor sale, actuala guvernare a înmulțește mereu și câștigă în intensitate, durată și efect.

Propaganda britanică stă acum în fața unor probleme foarte grele. Es trebuie să ascundă seria neîntreruptă de insuccese militare și politice și să facă uitată cea mai importantă lor, pe de altă parte ea trebuia să provoace impresia, că și când leul britanic ar fi încă tot puternic și solid și ar fi capabil, chiar și dormitând, să dea lovituri ingrozitoare. Astfel iar este vorba de o acțiune de purificare a dosarelor de răsboiu din Mediterana, o pretinsă tentative germane respinse în Canal. Lumea va surâde la aceste știri și va trage din ele concluziile sale în privința puterei pozitiș britanice.

Sfârșitul Francmasoneriei

Este caracteristic faptul, că în ultimele decenii, numai Italia și Germania au reușit să distrugă loricei contra lojilor masonice au rămas fără efect. Revoluția național-socialistă și cea fascistă, și-au luat asupra lor sarcina de a distruge aceste focare, care într'o largă măsură au constituit puncte de sprijin bine organizate în slujba liberalismului și a finanței mondiale. Deaci acum și mai ales de când a început să fascist, aceasta se datorește marilor profesori pretrute în Germania și Italia, dar mai ales străluciteie victorii din ultimul timp.

Pe cât de important este faptul dasolvării francmasoneriei, pe atât sunt interesante de știut motivele, care au stat la baza acestor dizolvări. Pentru desfășurarea ulterioară a evenimentelor, este de un interes hotărîtor să se știe, dacă renegarea unei spiritualități și a unei organizații învechite dintr'o nouă concepție superioară sau dacă ori-ce nu-i decât o simplă imitație oportunistă, sub mantia căreia, forțele politice de odiniocară, care s'au arătat incapabile să rezolve problema francmasoneriei, să fie acum un prilej de a revenî la viață, sub un nou aspect.

Respingând cu toată furia spiritul și metodele francmasonice, național-socialismul este destul de bine documentat, pentru a nu considera francmasoneria, care de 150 de ani domină viața Europei, decât un simplu fapt divers, o simplă unealtă organizatoare de conspirații întunecoase.

Noi considerăm ideile și evenimentele, cari au decurs din revoluția franceză, drept o rupere totală de mentalitatea evului mediu; această rupere de trecut, dusă în schimbul mentalității aliuiane, conceptiuni sănătoase de viață și nouă ; dar noi nu contrazicem nici faptul, că epoca absolutistă a fost putredă și corupță și că forțele de care dispunea acea epocă, s'au arătat a fi incapabile de a realiza o evoluție sănătoasă.

Prin urmare astăzi vedem că istoria, printr'o compensare a forțelor și-a dat răspicat verdictul asupra sistemului francez al veacului al 18-lea, care s'a prăbușit. Acest verdict are și efectul asupra altor state. De aceia dă mult de gândit faptul, că vedem cum acele forțe, cari odiniocară purtau pretutindeni cu sine ideea liberalismului, dar și chiar din Europa însăși, încearcă și astăzi, în anumite țări, să reactualizeze vechile forme ale trecutului, pur-nându-le în locul vechii vrăjmașe, care a fost revoluția.

Dacă aceste palide încercări ar urma să fie transformate în fapte certe, ar însemna că se întrebuințează din nou, în secoull al 20-lea, spiritul veacului al 17-lea și al 18-lea, ceeace în mod logic ar determina forțele secolelor 19 și 20 să-și atitudine.

Din cele spuse rezultă, că pentru desfășurarea spirituală și politică, din oricare țară și chiar din Europa în genere, cunoașterea motivelor, care au determinat interzicerea francmasoneriei, își are importanța sa.

Național-socialismul a pus definitiv capăt masoneriei și celorlalte instituțiuni imorale produse de acest popor va face ceadă în fața bucătăriilor noastre de campanie, a cărora preparate bine întreținute, le-au lăsat englezii, pentru asi astăzi, în Africa, ahia atunci va începe să le invețe și germanii, cum germanul va deveni docil și supus.

„Daily Herald" scria în numărul din 7/10 : „Să nu ne vorbim de treentele condițiuni de pace ; să nicicând. Apoi să împărțim Germania. Rinul ca granță de Vest; Odersl ca granță de Est, pe sați din Cehoslovacia și Holstein- și Danemarcei. Să nu le mai dăm hunilor libertatea de a face un nou răsboi după 20 de ani".

In „Daily Mail" se putea citi la glăm pe tipi germani într'un lagăr încopciuți lui Martie 1940 : „Să luăm și să le dăm polonezii ca pazniei pariez că nimeni nu va leși din el viață ; ce aceasță metodă ne va fi posibil să avem tinerețul nostru gata pentru alte întrebuințări militare". Monstruoasele cifre : 50 mii minoritari germani din Polonia, sunt o mărturie, că acest cuvânt al ziarului „Daily Mail" a fost înțeles și pus în fapt de polonezi.

„News Chronicle" a publicat în 1939 o cerișoare din cercul cititorilor. Cel mai bun răspuns l-a dat un englez, care a scris : „Nu e posibil să avem tinerețul nostru gata pentru alte întrebuințări militare". Monstruoasele cifre : 50 mii minoritari germani din Polonia, sunt o mărturie, că acest cuvânt al ziarului „Daily Mail" a fost înțeles și pus în fapt de polonezi.

„News Chronicle" a publicat în 1939 o cerișoare din cercul cititorilor. Cel mai bun răspuns l-a dat un englez, care a scris : „Nu e posibil să avem tinerețul nostru gata pentru alte întrebuințări militare". Monstruoasele cifre : 50 mii minoritari germani din Polonia, sunt o mărturie, că acest cuvânt al ziarului „Daily Mail" a fost înțeles și pus în fapt de polonezi.

Ce intenționi aveau aliații față de Germania

In timpul de răsboiu, nu trebuie să fie pus în discuție nici o măsură prudentă. Insă, când în presa țărilor cu care ești în neînțelegere, apar periodic articole, ca cel ce va ajunge la stare de răzbel, cum a fost cazul cu atitudinea de sălbatică neînțelegere din partea presei franco-britanice, față de Germania, atunci e cu totul altă situație. Atunci trebue să ne întrebăm serios așa cum au fost spuse. Nu se poate pretexta inimitea Germaniilor că în timpul armonizării nu au avut libertatea presei. Mai întâi guvernul democratic, a iubuit permanent și impedice o astfel de presă în timpul răsboiului, cât și cel de astăzi. Insă, când aceste provocații și amenințări sânt făcute împotriva Germaniei nou țărăite în presa aliaților, atunci aceasta se lăcea cu toleranța și participarea guvernului. Și când astăzi era guvernul, mâine guvernul. Pentru aceea e bine să reamintim unele dintre acele articole de presă.

Așa de pildă seria Benda în articolul „Ce intenționează Germania în anul 1937 ! „Din cauza spiritualității sale, ei consideră noua colecție a Europei ca fiind de neconceput mai rele ciumi din lumea întreagă, și dacă ar putea să șpăs pe un buton pentru a exterminu cu totul pe acești acaiaua incubi, ei ar face-o chiar dacă ar trebui să plângă pe câțiva oameni de treabă care ar putea să se afle printre ei".

Gustav Hevré scria în anul 1939 când încă nu pornise răsboiul, în „Victoire" : „Intelectualele : Iată un pas mai departe pe drumul forței și întregaa landarmerie internațională va sări în gâtul Germaniei. Trebuie să ne gândim la ziua când țările germane vor fi ruinate definitiv pentru a nu scăpa momentul fără profit.

Generalul Weygand spunea după tratatul din toamna anului 1938 : „Războiul cel mare nu a fost războiul nostru. El e inevitabil. Insă armata noastră veghează. Ea deține forța. Ce trece mai tare. Conducătorul ei nu va ezita să ia și știa totul și nimic nu-i poate împiedimânta. El vor face un nou 1918".

Fostul ministru de răzbel colonelul Fabry, scria în ziarul „Le Matin" în 1939 : „Pacea și o Germanie unificată sunt două noțiuni ce nu se pot împăca".

Ministrul de răzbel Campinchi se exprima asupra scopurilor războiului din 1940 : „Rezultatul războiului va aduce fără îndoială înfrângerea Germaniei. Intr'un stare caz i se va impune o pace, fața de care pacea de la Versailles nu va însemnează nimic. Victorul tratat de pace trebue să fie asemănător păcei westtaliice, a dică să aducă împărțirea Germaniei în mai multe state, în părțile sale componente".

In felul acesta scrisese deja încă din 1918 Gabriel Hanotaux : „Este un spus dela Talleyrand : „Să facem ca Germania ocupați Rinul ; vreți o pace de o importanță universală ? Ocupați Elba. Adevărata grandă Germanii, nu e Rinul, ci Elba". In aceste cuvinte acesta indicăm cartea lui Jacques Bainville : „Istoria a două popoare", până la Hitler, fiind că din ea bate monedă forte toate spiritele ultime ale Franței.

Aceeași atitudine au avut-o scriitorii „Lige Lumei", Bernard Lecache, seria în 18.12.1939 : „Este o chestiune ce ne privește direct, organizarea morală și culturală a biruinței noastre. Ea va fi împărtirea acestei națiuni. Este datoria noastră de a duce un răzbel până crujare".

Ziarul „Lyon Républicaine" scria în 28.3.40 : „Numai atunci când a-

Să se construiască o nouă pușcărie!

Tara se pare că și-a terminat în sfârșit ultimele ei răstigniri. Basarabia, nordul Bucovinei, sfânta tinutelor din Ardeal, Cadrilaterul, în sfârșit... Ce-am mai ei putut da ?

Poate numai viețile noastre înseși — dar și aceste vieți, e sigur, n'ar fi putut să păstrere nimic din tot ce-am pierdut !

Putem prin astăzi mai liber tot ceea ce constată devotamentul lor pentru o țară, pe care de altfel au ajuns s'o împartă cu toți vecinii. A fost un devotament care trebuie evaluat pentru fiecare din acești martiri al banului public la mai multe zeci— și poate chiar la sute de milioane !

Un vast proces se deschide astfel — dar poate chiar se deschid mai multe. Răspunderile vor fornai desigur prima etapă a acestei grosave răfuieli.

Dar Conducătorul Statului nostru ne-a liniștit pe toți anunțând deogotrivă un sever control al averilor.

Toți foștii demnitari din ultimii zece ani vor trebui să explice cum se face că sunt atât de bogați, și ce secret i-a ajutat să înfrângă pentru toți moștenitori lor chiar atâtea grave dificultăți ale vieței — pe care le simțim fie care din noi.

Va fi interesant de pildă să știme ce meserie a exercitat d. Tătărăscu pentru ca să fie astăzi proprietarul atât de suspect al unui palat în str. Polonă, al unei moșii la Poiana — și dincolo chiar de aceste nimicuri, al unei averi pe care nu cutezăm s'o evaluăm. Eu nu știu dacă d. Tătărăscu e avocat, dacă e inginer, dacă e doctor sau negustor... Pe la barou, nu l-a zărit nimeni. Atunci poate e inginer, — cum spusei — sau poate e negustor,

Dar sunt foarte curios să văd cum a produs atâta, bătaiul ăsta — care n'a trăit tot timpul decât în fruntea ministerelor și în tunul bucurnarelor noastre.

A, dar iată un om cu o profesiune certă: e Victor Iamandi. Asta da, înțeleg: e profesor secundar, de istorie. Omul ța pus cu ochii în arte atâtea cărți, a cumpărat mai multe vii, mai multe imobile în București — și cu ce și-a plătit atâtea vizitări pe continent. Se va vedea insa cu acest prilej — de astă dată sigur — că profesorii nostri secundari sunt foarte bine plătiți și că, astfel, un om cumpătat poate, chiar numai din leafoara lui, să facă oarecare avere.

O declarație insă care va trebui bine examinată, cred că este aceea pe care o va face mărșanul poate — d. Eugen Titeanu. Un accident de avion. Răsnile sau pansaț foarte grei în cabinetul judecătorului de instrucție, unde fostul subsecretar de stat era într'un timp teatia ziua ca la el acasă. Arogantul bandit care făcuse tovărășie, chiar și de semnătură, cu țăhanul Alexandrescu dela Văcărești, va trebui acum desbărcat până la piele, lăsat gol — va sta tot atâta de drept ? — și studiat în toate hazurile.

Sunt sigur că timpul n'are să fie pierdut !

Dar sunt numai ăștia ? Doi sau trei? Sunt poate o mie ! și noi mai încercăm să rădem, mai încercăm să ștumim !

...Să fie despiuți toți tâlharii. Banii lor să fie redați avutului public, și să se construiască noui pușcării !

Iată unul din strigătele cele mai tari ale Țării de azi.

Martial

aju ajul secret, care a făcut pe burtă-verde, sau care cel puțin le putut intrun fel sau altul să întreacă pe unii mai mari decât ei. Inse în aceste loji o conspirație mondială de ordin politic, de unde s-au dirijate, toate marile combinațiuni politice și economice ale lumii.

Simbolizarea practică a mentalității francmasonice, care odiniocară însemnase pe atâția, este atât de primitivă și de grotească, încât din ființă această exteriorizare nu poate deduce golicitudinea și banalitatea sistemului masonic. Sub lozinca revoluției național-socialiste și celei fasciste, se prăbușesc pretutindeni, toate punctele de sprijin ale deșordinei liberalismului, indiferent dacă e vorba de loji și de ordine, sau de vechile instituțiile politice cu aur, sau de cartelarea economică a lumi.

O revoluție de cele mai mari proporții, este în curs de desfășurare ; ea se va pune deasemenea și orientei încercări de revenire la mentalitățile secolului al 17-lea. (Aceste idei sunt extrase dintr'un studiu asupra „Francmasoneriei" datorit d-lui Alfred Rose berg, unul din teoreticienii național-socialismului, colaborator di-lui Adolf Hitler).

[1)] Fragment din : „Șaptesprezece ani de luptă naționalistă : 1923—1940.

FAPTE ȘI COMENTARII

Să dăm Țării tot potențialul de energii spre a se reface integral

—Statul fruntașilor cuziști, pentru unirea tuturor curentelor naționaliste—

Duminică, 20 Octombrie, s'au întrunit în Capitală fruntașii cuziști din Transilvania, Banat, Dobrogea, Bucovina, Basarabia, Oltenia, Muntenia și din Capitală.

Conaftutirea a fost prezidată de către d. prof. Gheorghe A. C. Cuza.

La orele 10 jum., d. prof. Gheorghe A. Cuza a deschis ședința, adueând salutul d-lui profesor A. C. Cuza dela Iași. D-sa arată apoi scopul acestei întruniri.

Fruntașii din Moldova au hotărît să dea sprijinul leal al guvernului regenerator al d-lui General Antonescu din frunțea noii întemeiatul stat legionar, întinzând o mână frățească și înțelegătoare tuturor taberelor naționaliste din țară, spre asigurarea biruinței doctrinei naționaliste.

Discuțiile au urmat timp de 3 ore într'o atmosferă de caldă camaraderie și perfectă unitate de vederi.

La urmă s'a votat următoarea moțiune:

„In urma discuțiilor ce au avut loc în conaftutirea lor plenară, auând un glas — să le privim, mai întâi buzunarele, constiința și poate să-i întrebăm chiar ce știință de carte au... E atâta democrație intelectuală, care nu văd cum ar putea folosi! Dar e încă mai mult — și poate chiar mai grav... Sunt acești inteli, destul, cari au trăit până ieri, adânc, în compartilu vechiului regim —... până și în alo lui Armand Călinescu! — dar cari cer astăzi atâta „dreptate"... Incât mărturisim că inimidează! Aproape că renunți să-ți mai spus cuvântul într'un cor atâta de antipatic — dar mai ales cotățeanul, el cel fruntașii mișcării cuziste din Transilvania, Banat, Dobrogea, Bucovina, Basarabia, Oltenia, Muntenia și Capitala Țării, înțeleg să se solidarizeze întru totul cu deziderateie camăraziior fruntași moldoveni, întregirea mișcărilor naționaliste, impunându-se ca un imperativ categoric al clipei.

„Mișcarea cuzistă afirmă astfel linia mare doctrinară trasată de A. C. Cuza și de jertfele trecute ale mișcării Sfastiec din România".

*

In aceste momente atât de grele pentru Țară, „MIȘCAREA CUZISTA" înțelegând imperativele superioare ale Neamului, cu toată insuflețirea și cu inima curată, în dorința de a da Țării posibilitatea de a se reface spiritual și teritorial — pe bazele doctrinei naționalismului integral a decis unirea tuturor forțelor dinamice ale Nației, făcând zid de nesdruncinat în jurul energicului și bine intenționatului general Ion Antonescu. Conducătorul Statului românesc.

Astăzi mai mult ca oricând e de dorit să se stingă vrajba din trecut și toate sufletele ajelite românești și creștine să-și dea mâna frățește și să pornească cu toată vigoarea la luptă, pe calea dreptății, a muncii și a cinstei.

Să mai menționăm apoi, că astăzi rezervele de carburanți ale Germaniei, după un an de războiu, nu numai că nu „s'au evaporat", ci sunt mult mai mari ca la izbucnirea războiului.

D. Prof. A. C. CUZA

Virtuțile cinstei, Statul Național și omul nou

(Continuare din pag. I-a)

Dar poate toți ăștia, toți acești impostori nu s'ar putea uşor pedepsi!... Poate! Sunt trist — și sunt de acord... Atunci însă, cel puțin, să se suprime strigătele, tribunele impostorii! O severă comisie care s'ar institui în acest scop, sunt convins că ar fi dintre cele mai necesare.

Altfel, ...e atâta confuzie — și, repet, atâta impostură! — încât tare mă tem ca ele să nu se întoarcă împotriva acestor energii chiar, care lucrează azi să mai salveze un rest de țară!

Controlul averilor

Această a doua sugestie noi am mai avut prilejul s'o spunem — dar sunt cititorii noștri cari ne îndeamnă să revenim. Ei găsesc că am avut dreptate când am cerut să se publice și lista foștilor demnitari cari vor fi găsiți cu mâinile curate și vor ieși cu onoare dela controlul averilor. Să se publice separat această listă — da dela asta fără promiscuitățile dezonorante care nu s'au putut evita deundzi. Ei mai cred deopotrivă, acești cititori, că rechemarea foștilor demnitari cinstiți la conducerea treburilor publice — în măsura dezgur în care politica lor e națională — ar fi o satisfacție pe care Țara o revendică cea dintâi.. E și părerea noastră!

D. consilier Ghimpu, eminentul secretar al comisiunii pentru controlul averilor, a avut de altfel amabilitatea să ne comunice că articolul nostru a fost reținut... Nu am niciun motiv să cred că sugestiile lui ar rămâne fără ecou.

*

DAR, UN STAT DE IERARHIE ȘI CULTURĂ...

Fireşte, toate lucrurile astea sunt necesare, — sunt desigur stringente... Dar am spus — UN STAT CINSTIT. Și am văzut tot lucrul grav pe care acest cuvânt îl exprimă.

Statul național va trebui să frângă fără scăpare toată desordinea regimului vechi, — să restaureze toate valorile, dela demnitatea Regalității, a Monarhiei, până la respectul celui din urmă om.

Va trebui să fie un Stat care să-și cunoască toate măsurile — dar pentru aceasta ar urma să fie mai întâi un Stat de inteligență și de cultură.

Politica, națională chiar, să nu fie un argument pentru ocuparea posturilor de comandă. Ar fi un argument rare ar să mâne cu aceiea ale regimului vechi... In naționalism, dimpotrivă, să se descifreze, să se identifice, să se cunoască valorile — și fiecare să nu ocupe decât locul în care, real, poate servi... Am văzut de altminteri că numai astfel este cinstit — că numai în felul acesta comunitatea românească ar trăi într'o ordine reală, sincer: n'ar fi furată! Altfel, ar fi să mer gem — unde?

Cine-ar putea să spună!

*

Dar iată concluzile toate pe care ni le da numai acest lucru singur: cinstea, de care încercăm totuși atât de timid să vorbim în articolul nostru de azi... Și iată de ce cuvântul este, așa cum am spus, — virgin. Când nu-am ostenit să-l curățim întreg!

Nu e vorba așa dar numai să nu știu ce căldută formulă a politicii, sau simplă, nu e destul nici acest mediocru „om de treabă" care ne-ar putea duce ma — cu bunătate... — și sau ar ști să rezolve tot! Nu... Nu am știut dimpotrivă cât e de greu și mai ales greu, că nimic nu este ușor! Am știut că un Stat național, tot lucrul lui de care vorbim, nu e o poveste de fleri, și nici chiar o simplă pradă de cântece și de semne, e ceeace am spus totdeauna la nerilor noștri, după cum le spunem și azi cu toată puterea întregei ființi pe care le-a dăm.

Dar tocmai de aceea am scris marele cuvânt al cinstei! Unde mai e zâmbetul sceptic care se fi putut să creadă că e ață de puțin... Se știe acum că cuvântul care rezumă și spune fără îndoială tot!

Cărturarul va fi liniștit. Drepturile inteligenței sunt cele din tăi în'tun stat care am văzut că n'ar fi cinstit, dacă ar permâne să fie condus de ignari! La fel eroul se va regăsi în acest stat lume care presupune înalt rezistența la rău: până la cel mai întreg sacrificiu de sine...

...Inteligență, cultură, ordine, ierarhie, eroism, sacrificiu, — acestea sunt condițiile morale ale Statului național și la un loc, toate, am văzut că ele n'au alt nume decât acela de cinste.

Aceasta ne-a interesat să arătăm — aceasta e Cinstea.

Iar dacă privim pe înaintea, ea este fără îndoială urîașul sacrificiu de o viață întreagă al lui A. C. Cuza, eroismul lui pe care nimic nu l-a frânt, — este desigur moartea fără egal, dar mereu repetată pentru toți oamenii drepți, moartea neșfârșită a lui Corneliu Codreanu.

Toma Vlădescu

Războiul și petrolul

— Utopica afirmație a d-lui Kessler —

In cunoscuta revistă economică londoneză „FINANCIAL NEWS" unul dintre cei mai proeminenți oameni ai industriei petrolifere, a făcut de curând o afirmație copilărească. Este utopicul prognostic al d-lui Kessler, unul dintre conducătorii lui „Royal Dutch Oil Company"; director la nenumăratele societăți petrolifere, care a jucat un rol de primul ordin în trecutele congrese ale producătorilor de aur negru. Declarațiile pe care le-a făcut d. Kessler revistei „Financial News" au apărut sub titlul: „Germania merge spre înfometare în ceeace privește petrolul", având și subtitlul „Războiul total nu dispune de provizii de petrol decât pentru șase luni".

August Kessler spune textual că aliații vor câștiga războiul, dacă ar putea să-l lipsească pe Fuehrerul Hitler de aprovizionările cu petrol. Afirmația aceasta nu poate rămâne valabilă decât dacă Hitler se încumetă să deslănțuie un războiu ofensiv de proporții mari. Dacă războiul se mărginește numai la acțiuni de mică importanță, d. Kessler este de părere că va trebui să treacă mult timp până să se ajungă la rezultatul dorit. Nu vrem să ne ocupăm prea mult cu cifrele pe care le produce d. Kessler, ci ne vom ocupa pe scurt de situația aprovizionărilor germane de petrol.

In privința aceasta ar fi suficient să cităm declarația Generalului von Schell, autoritatea cea mai înaltă în ce privește distribuirea combustibilului în Germania. Acesta a spus că provizille, producția și importul de petrol al Germaniei, sunt la un loc atât de mari, încât pot satisface necesitățile unui războiu de 10 ani.

Aliații vor câștiga războiul în 6 luni, așa spune acest magnat englez al petrolului, dacă conducerea de războiu a Germaniei intenționează să deslănțuie un războiu de mișcare de mari proporții.

Considerentul acesta al d-lui Kessler merită să fie reținut, întrucât operațiile militare din Polonia, Norvegia, Olanda, Belgia și Franța n'au fost altceva decât pure acțiuni de mișcare.

In campania din Polonia a fost nevoie să se străbată distanțe de câte 650 km. Pe frontul de Vest distanțele au fost și mai mari, Ruta Sedan - Biarritz numără singură 1.300 kilometri. La asemenea acțiuni motorizarea joacă rolul de căpetenie, un rol hotărîtor.

TRUPELE GERMANE N'AU RECURS LA CARBURANȚII INAMICULUI

Față de afirmația lui Kessler, că la un războiu de mișcare continuu conducerea de războiu germană trebue să conteze cu o lipsă de petrol de 10 milioane tone anual, se răspunde că Germania a întrebuințat trupele sale astfel că ele au putut să se aprovizioneze cu carburanții totdeauna din mijloacele proprii, fără a recurge la carburanții inamicului. In Franța avem trupele germane care depins aproape numai de motor, fără a mai vorbi de aviație, ale cărei motoare consumă de zece ori cât un automobil, ne mai vorbind de trupele blindate și de marină.

Mai trebue arătat apoi că în Olanda, Belgia și Franța trupele cu propriu, fără a recurge la carburanții la dispoziția refugiaților, au luate cât depozitele capturate în aceste țări, întrucât ele nu fuseseră distruse de inamic, nu au fost extraordinar de mari.

D. Kessler poate fi convins, că Germania n'ar fi procedat cu atâta mărinimie, dacă întradevăr nu și-ar fi putut permite așa ceva.

Insfârșit calculele directorului Companiei Royal Dutch Oil, în care el încearcă a evalua bilanțul de petrol al Germaniei, sunt false și din cauză că Germania obține cantități mari de carburanți nu numai din producția proprie, dar primește anual milioane de tone de petrol, prin convențiile sale economice, din România și Rusia Sovietică. Expunerile d-lui Kessler pot conveni foarte bine englezilor, în ceiace privește cifrele.

Totuși în aceste cifre au sunt cuprinse nici izvoarele auxiliare din străinătate ale Germaniei tocmai în țările bogate în petrol, nici puterea de producție internă a Germaniei.

Să mai menționăm apoi, că astăzi rezervele de carburanți ale Germaniei, după un an de războiu, nu numai că nu „s'au evaporat", ci sunt mult mai mari ca la izbucnirea războiului.

Controlul averilor

Această a doua sugestie noi am mai avut prilejul s'o spunem — dar sunt cititorii noștri cari ne îndeamnă să revenim. Ei găsesc că am avut dreptate când am cerut să se publice și lista foștilor demnitari cari vor fi găsiți cu mâinile curate și vor ieși cu onoare dela controlul averilor. Să se publice separat această listă — da dela asta fără promiscuitățile dezonorante care nu s'au putut evita deundzi. Ei mai cred deopotrivă, acești cititori, că rechemarea foștilor demnitari cinstiți la conducerea treburilor publice — în măsura dezgur în care politica lor e națională — ar fi o satisfacție pe care Țara o revendică cea dintâi.. E și părerea noastră!

D. consilier Ghimpu, eminentul secretar al comisiunii pentru controlul averilor, a avut de altfel amabilitatea să ne comunice că articolul nostru a fost reținut... Nu am niciun motiv să cred că sugestiile lui ar rămâne fără ecou.

*

DAR, UN STAT DE IERARHIE ȘI CULTURĂ...

Fireşte, toate lucrurile astea sunt necesare, — sunt desigur stringente... Dar am spus — UN STAT CINSTIT. Și am văzut tot lucrul grav pe care acest cuvânt îl exprimă.

Statul național va trebui să frângă fără scăpare toată desordinea regimului vechi, — să restaureze toate valorile, dela demnitatea Regalității, a Monarhiei, până la respectul celui din urmă om.

Va trebui să fie un Stat care să-și cunoască toate măsurile — dar pentru aceasta ar urma să fie mai întâi un Stat de inteligență și de cultură.

Politica, națională chiar, să nu fie un argument pentru ocuparea posturilor de comandă. Ar fi un argument rare ar să mâne cu aceiea ale regimului vechi... In naționalism, dimpotrivă, să se descifreze, să se identifice, să se cunoască valorile — și fiecare să nu ocupe decât locul în care, real, poate servi... Am văzut de altminteri că numai astfel este cinstit — că numai în felul acesta comunitatea românească ar trăi într'o ordine reală, sincer: n'ar fi furată! Altfel, ar fi să mer gem — unde?

Cine-ar putea să spună!

*

Dar iată concluzile toate pe care ni le da numai acest lucru singur: cinstea, de care încercăm totuși atât de timid să vorbim în articolul nostru de azi... Și iată de ce cuvântul este, așa cum am spus, — virgin. Când nu-am ostenit să-l curățim întreg!

Nu e vorba așa dar numai să nu știu ce căldută formulă a politicii, sau simplă, nu e destul nici acest mediocru „om de treabă" care ne-ar putea duce ma — cu bunătate... — și sau ar ști să rezolve tot! Nu... Nu am știut dimpotrivă cât e de greu și mai ales greu, că nimic nu este ușor! Am știut că un Stat național, tot lucrul lui de care vorbim, nu e o poveste de fleri, și nici chiar o simplă pradă de cântece și de semne, e ceeace am spus totdeauna la nerilor noștri, după cum le spunem și azi cu toată puterea întregei ființi pe care le-a dăm.

Dar tocmai de aceea am scris marele cuvânt al cinstei! Unde mai e zâmbetul sceptic care se fi putut să creadă că e ață de puțin... Se știe acum că cuvântul care rezumă și spune fără îndoială tot!

Cărturarul va fi liniștit. Drepturile inteligenței sunt cele din tăi în'tun stat care am văzut că n'ar fi cinstit, dacă ar permâne să fie condus de ignari! La fel eroul se va regăsi în acest stat lume care presupune înalt rezistența la rău: până la cel mai întreg sacrificiu de sine...

...Inteligență, cultură, ordine, ierarhie, eroism, sacrificiu, — acestea sunt condițiile morale ale Statului național și la un loc, toate, am văzut că ele n'au alt nume decât acela de cinste.

Aceasta ne-a interesat să arătăm — aceasta e Cinstea.

Iar dacă privim pe înaintea, ea este fără îndoială uriașul sacrificiu de o viață întreagă al lui A. C. Cuza, eroismul lui pe care nimic nu l-a frânt, — este desigur moartea fără egal, dar mereu repetată pentru toți oamenii drepți, moartea neșfârșită a lui Corneliu Codreanu.

Toma Vlădescu

La agenția Rador

— D. Radu Dragnea sau D. Solacolu?

Am văzut cu bucurie numirea d-lui Radu Dragnea în calitate de comisar al guvernului pe lângă agenția oficioasă Rador. Bucuria totuș n'a putut fi întreagă. D. Radu Dragnea a fost directorul acestei agenții, numit în timpul guvernului Goga — și e sigur că niciodată locul acesta n'a avut străluciree pe care l-a dat-o atunci confratele nostru. Eminent publicist naționalist, doctrinar al Statului național și al ortodoxiei noastre, e sigur că postul ocupat de d. Radu Dragnea se găsea cu mult subt măsurile lui.

Totuș nici atâta nu i s'a îngăduit. Armand Călinescu l-a dat pur și simplu afară. Și în ce ne privește, datorăm o mărturisire, — fiindcă nu cunoaștem circumstanțele brutale în care infamia s'a consumat.

Armand Călinescu a răcnit prin telefon, indignat că d. Radu Dragnea lăsase să treacă o depeșă a d-lui Maniu în procesul Corneliu Codreanu. In aceeaș seară, într'un ceas nu mai, d. Dragnea a fost înlocuit la Rador... Dar, înlocuit cu cine?

Cu d. Theodor Solacolu! D. Theodor Solacolu care se mai găsește încă la Rador — și azi! — și tot în situația pe care i-a dat-o într'un regim de crimă Armand Călinescu.

Dar din acest sângeros paradox al lucrurilor, anume reflecții se nasc ca necesitate — și una mai ales, ni se va îngădui s'o spunem.

In timp ce d. Dragnea înseamnă în cultura noastră una din cele mai vigoroase afirmări naționale, d. Th. Solacolu — dacă ni se iartă apropierea — n'a fost niciodată mai mult decât un destul de inocent publicist prin colioanele presei de stânga și de extrema stângă!

E una din inadvertențele grave. Iată dece bucuria noastră la numirea d-lui Dragnea n'a putut fi întreagă — și dece mai ales așteptăm o soluție care n'ar mai putea să întârzie!

T. V.

Metode englezești de propagandă

Marea Britanie ne mai găsind altă posibilitate de a câștiga opinia publică dela noi, ațâțând-o contra Germaniei, se ocupă acum de falsificări.

In plicuri, confecționate după modelul plicurilor Legației Germane și purtând inscripția „Deutsche Gesandtschaft, Bukarest", propaganda engleză a expediat extrase dintr'o carte apărută pe vremea războiului mondial.

Cu această mistificare propaganda engleză se servește și în România exact de aceleași metode de gangster, pe care le întrebuințează în toată lumea.

In legătură cu articolul propriu zis, este de remarcat, că sunt reproduse numai acele pasagii, care ar putea jicni poporul român. Totuși prin nici o vorbă nu pomenește, că această carte a fost scrisă în cursul războiului mondial, într'un timp, când relațiile dintre poporul german și român erau incordate. Spre a fi siguri că acest extras va fi și citit de adresanți, biroul de propagandă engleză utilizează metodele proprietarilor jidani de cinematografe, care anunță filmele lor cu cuvintele „numai pentru adulți", prevăzând maculatura lor cu inscripția groasă de: „Confidențial".

De altfel foarte prost trebuie că stau lucrurile propagandei engleze, dacă serviciul de știri pentru gazetele de provincie, cunoscut sub numele de „Britanova", făcut în București și colportat în 2.000 de exemplare, oferă acestora importante avantaje pentru reproducerea știrilor.

Englezii fac sforțări deosebrate și pe alte domenii ale propagandei spre a recuceri poziiile pierdute sau cel puțin a zdruncina relațiile dintre poporul român și german: este propaganda șoaptelor.

Deoarece nimeni nu mai crede în comunicatele ministerului de informații englez, în acelea ale Amiralității sau ale celorlalte oficii de informații, englezii colportează la noi știrea, că autoritățile britanice au fost forțate, prin faptul prezenței observatorului militar oficial american în Londra, a anunța adevărul. Experiența ultimelor săptămâni a arătat totuși, că nici acum comunicatele engleze nu sunt mai aproape de adevăr ca atunci când au anunțat că Hamburgul a fost „făcut praf".

Un exemplu tipic pentru încercarea întreprinsă cu sforțări din ce în ce mai desperate din partea Angliei de a nu lăsa în pace spațiul dunărean, este propaganda de șoapte care se duce în legătură cu problema româno-maghiară.

Acest singur exemplu arată toată viclenia politicei engleze, care — fiindcă imperiul mondial britanic se află în pragul prăbușirei — nu vede în desperarea sa nici o altă posibilitate de salvare, decât crearea de noui teatre de război în Europa.

Nu vrem să uităm că trăim în patria ipocriților.

Oscar Wilde: The Picture of Dorian Gray. 1890

Și dincolo de Europa drapelul „Union Jack" va fi coborît

Principala problemă care se pune pentru Anglia este lipsa tonajului

Argumentele propagandei britanice, sunt lipsite de temeinicie. De câtva timp Marea Britanie a născocit alte neadevăruri și anume pe toate cărările trâmbițează faptul că:

„Imperiul colonial francez din Africa se desface de Franța Mareșalului Pétain și trece de partea generalului de Gaulle. Din această cauză Africa nu va fi pierdută chiar dacă Italia va întreprinde acolo o puternică ofensivă."

CARE ESTE SITUAȚIA IMPERIULUI COLONIAL FRANCEZ

Africa ecuatorială franceză (Tchad), care s'a raliat generalului de Gaulle nu cuprinde nici măcar a 20-a parte din posesiunile franceze din Africa. Insemnătatea ei, atât ca populație cât și ca materii prime, este egală cu zero. Dacă o gazetă dușmană Germaniei scrie că din clipa în care colonia Tchad s'a raliat cauzei lui de Gaulle, acesta numai este un comandant fără țară și fără armată, ci unul având o țară, oameni și surse de materii prime care vor fi puse la dispoziția Angliei, asemenea afirmație nu-i altceva decât o poveste.

Chiar dacă Tchadul ar pune la dispoziția guvernului din Londra o întreagă divizie de negri, aceasta n'ar mai putea influența prin nimic soarta Angliei. Această divizie n'ar juca nici cel mai mic rol militar nici măcar în bătălia care se desfășoară pentru Africa, pentrucă acum numai este vorba, nici chiar în Africa, de un războiu ca cel împotriva Burilor, ci de unul în care ultimul cuvânt îl au elementele motorizate și aviația.

Impotriva acestor arme, negrii înarmați cu pumnale și chiar cu puști nu pot să facă mare lucru.

Faptul acesta a fost dovedit de ofensiva italiană din Somalia și de strălucita ofensivă din Nordul Egiptului, unde au intervenit și au învins puternice formațiuni motorizate.

Partea cea mai importantă și cea mai bogată a Imperiuuli colonial francez se află în Nordul Africei — Algeria, Marocul și Tunisul. Aceste țări nu pot rezista unui puternic atac italian, executat de forțe superioare. Dealtfel, după ce va rezolva problema egipteană și cea a Canalului de Suez, Italia nu va îngădui să se producă vreo surpriză în acel sector.

Chiar dacă partea din Imperiul colonial francez, care s'ar ralia cauzei generalului de Gaulle ar fi atât de importantă încât ar pueta livra Angliei mari cantități de materii prime, se pune întrebarea cum vor fi transportate în Anglia aceste materii prime. Lipsa tonajului englez este încă de pe acum atât de resimțită, încât a trebuit să se abandoneze proiectul evacuării copiilor.

Principala problemă care se pune pentru Anglia este problema tonajului, tonaj care din oră în oră este micșorat de acțiunea avioanelor Stuka și de aceea a submarinelor germane. La ce folosesc oare toate bogățile lumei, dacă ele se află dincolo de Ocean și dacă ele nu pot fi aduse acolo unde se decide soarta bătăliei, adică pe insulă?

Englezii pierd poziție după poziție

Dacă se examinează situația pe care o are Anglia pe deoparte și aceia pe care o au Italia și Germania pe cealaltă parte, perspectivele victoriei apar cât se poate de limpede de partea germano-italiană.

Aerul și pământul sunt în neturburata lor stăpânire. Apa, unde superioritatea engleză se mai menține încă, numai are un rol decisiv și afară de aceasta s'a demonstrat în repetate rânduri până acum că aviația domină marina, mai cu seamă dacă ne gândim la cele două reunite aviații ale puterior Axei.

Englezii au pierdut, pierd sau sunt pe punctul de a pierde poziție după poziție. Citâm: Shanghai, Somalia, Haifa, Suez și chiar India și Irakul.

Italia duce războiul în Mediterana, Germania îl duce acum împotriva Insulei. Astfel încercuirea poziției engleze din Europa este pe deplin asigurată.

In ziua în care va cădea poziția ei din Europa, Africa va cădea și ea, dela sine, întrucât situația ei geografică și strategică este strâns legată de Europa. Ceeace se va întâmpla dincolo de Africa nu interesează pentru moment nici Germania și nici Italia.

In curând, și dincolo de Europa drapelul „Union Jack" va fi coborât.

„Society" engleză este jidănită

Să luăm revistele ilustrate engleze, spre pildă „Tatler", „Graphic" sau „London News". Să răsfoim paginele și să ne oprim la ilustrațiile „din Societate".

O aparecare petrecere din Carnaval într'un din acele hoteluri care sunt numai pentru oameni foarte bogați, apa dar numai pentru cei aleși. Gărinu aci domni în frac, doamne cu umerii goi. Se râde mult și se zâmbește...

Chipuri din Society.

Si cetim apoi numele de sub ilustrații: Marquis de Reading, Lord Rosebery, Lord Melchett of Landford, Lady Swaythling, Lady Stewart, Lord Carmarvon, Sir Cardon, Lady Mountford, Sir Phillips, Earl of Beaconsfield, Lord Bearstead, Lord Leit... și alte nume cu răsunet.

Admirăm toaletele și frizurile frumoase și fracurile impecabile. Totuși ne aflăm în mijlocul unei selecții de jidani și amestecători jidănești.

Dovedirea jidanității de origină arianâ ar fi pentru „SOCIETY" engleză, ca o judecată de apoi.

La prima privire această societate selectă, care se încălzește la soarele tronului, nu prezintă nimic bătător la ochi. Numele jidănese a fost șters, ci nu mai compromite.

Numai cei bine inițiați pot descui adevărul din această jonglerie a numelor, anume că toți aceștia sunt: JIDANI.

Din nenorocire noi suntem asemenea lingușitori. Noi englezii suntem iudele vieții internaționale. Oricine poate greși vreodată. Numai noi ne considerăm ca avem totdeauna dreptate.

Arthur Henderson, în ședința Camerii Comunelor dela 26-5-1927.

Tip. „UNIVERSUL", Str. Arhivelor 23—25